

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 septembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 martie 2015 în cauza penală privindu-l pe

Novicov Semion Ulian, născut la 14 septembrie 1966, originar din s.Sacarovca, r-nul Sîngerei, domiciliat în Federația Rusă, regiunea autonomă Hantî-Mansiisc, r-nul Nefteiugansc, or.Paicovschii, str.Dorojnic 7/23.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 21.01.2013 - 09.12.2013,

Instanța de apel: 21.02.2013 - 18.03.2015,

Instanța de recurs: 07.07.2015 - 30.09.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 09 decembrie 2013, Novicov Semion a fost condamnat în baza art.264 alin.(4) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

2. Prima instanță a constatat că Novicov Semion, la 13 septembrie 2012, aproximativ la ora 16.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, conducînd automobilul de model „Dacia-Logan”, cu n/î C LX 415 și avîndu-i în calitate de pasageri pe Novicov Ivan, Novicov Natalia și Novicov Maria, deplasîndu-se pe traseul dintre satele Drăgănești și Rădoaia, în apropierea s.Sacarovca, r-nul Sîngerei, încălcînd cerințele pct.14 lit.a), pct.45 alin.(1) lit.a), b), c), d) din Regulamentul circulației rutiere, adică a condus vehiculul în stare de ebrietate alcoolică, fără a ține cont de limita de viteză stabilită, starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea

tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, în urma căreia neisprăvindu-se cu conducerea automobilului a derapat de pe traseu.

În urma accidentului rutier, pasagerului Novicov Ivan, conform raportului de expertiză medico-legală nr.255/D din 11.10.2012, i-au fost cauzate vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a decedat, pasagerului Novicov Natalia, conform raportului de expertiză medico-legală nr.251/D din 09.10.2012, i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, iar lui Novicov Maria, conform raportului de expertiză medico-legală nr.256/D din 11.10.2012 - vătămări corporale neînsemnate.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul S.Novicov să fie condamnat în baza art.264 alin.(4) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, invocând că instanța nu a apreciat obiectiv circumstanțele cauzei, că inculpatul a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică; pedeapsa aplicată inculpatului cu suspendarea condiționată a executării ei este prea blândă, deoarece infracțiunea săvârșită de către acesta se atribuie la categoria celor grave, nu s-a luat în considerație pericolul social al faptei, consecințele survenite, și anume decesul persoanei, astfel pedeapsa aplicată inculpatului nu este proporțională cu fapta comisă, nefiind realizat scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 martie 2013, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, dând probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului S.Novicov în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a conchis că, la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale prevăzut de art.7 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana vinovată, de circumstanțele cauzei ce atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de poziția succesivului părții vătămate, care a solicitat o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate.

Instanța de apel, reținând împrejurările cauzei în aspectul recunoașterii vinovăției, săvârșirea de către inculpat pentru prima dată a unei infracțiuni ce face parte din categoria celor comise din imprudență, caracteristica pozitivă de la locul de trai, prezența la întreținere a doi copii minori, încadrarea în munca social-utilă, în raport cu lipsa circumstanțelor agravante, a concluzionat că prima instanță corect a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără privarea de libertate, prin aplicarea

prevederilor art.90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, sancțiunea aplicată încadrându-se în dispozițiile legale ce instituie dreptul instanței de a suspenda condiționat executarea pedepsei numite.

5. Împotriva hotărîrilor nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul care, invocînd temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, pe motiv că instanțele de judecată nu au respectat principiile de individualizare a pedepsei, deoarece inculpatul nu a conștientizat pe deplin culpa sa, fiindcă în urma acțiunilor neglijente ale acestuia a decedat fratele său, nemanifestînd căinsă sinceră vis-a-vis de fapta prejudiciabilă; circumstanțele reținute de instanța de apel cu referire la persoana inculpatului S.Novicov, ce au permis instanței de a concluziona că corectarea lui poate avea loc în condiții neprivative de libertate sînt insuficiente în coraport cu fapta comisă; concluziile instanțelor privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, sînt incorecte deoarece accidentul rutier s-a soldat cu decesul unei persoane și prin stabilirea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei, nu va fi atins scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, de corectare a vinovatului, precum săvîrșirea de noi infracțiuni din partea lui.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă că temeiuri de casare a hotărîrilor judecătorești art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărîrile instanțelor numai referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui S.Novicov pe termen de probă.

Motivul recurentului, precum că instanțele de fond incorect au individualizat pedeapsa și greșit a aplicat dispozițiile art.90 Cod penal, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii

săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sanctiunea art.264 alin.(4) Cod penal, în baza căruia S.Novicov a fost declarat vinovat, prevede o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de la 4 la 8 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 la 5 ani.

Lui S.Novicov i-a fost stabilită pedeapsa în baza art.264 alin.(4) Cod penal de 4 ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Conform părții descriptive a deciziei, instanța de apel a menționat că la aplicarea pedepsei s-a ținut cont de gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele atenuante prezente în cauză, precum și de persoana inculpatului. În continuare, instanța a reținut ca circumstanțe atenuante recunoașterea vinei și căința sinceră a inculpatului, tragerea lui la răspundere penală pentru prima dată, că nu se află la evidența medicului narcolog, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, este încadrat în munca social-utilă, totodată ținând cont de poziția succesului părții vătămate V.Novicova, care nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de acesta, solicitând să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate. Astfel, instanța a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului poate fi obținută prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, fiind stabilită în termen de până la 7 ani.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei inculpatului au fost respectate prevederile legii, iar în atare situație, careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepsei de 4 ani închisoare stabilite acestuia, legea nu prevede, deoarece suspendarea executării condiționate a pedepsei, conform art.90 alin.(4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei *infracțiuni de categorie gravă*.

Astfel, Colegiul penal conchide că concluzia instanțelor de fond corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind individualizată conform prevederilor legale.

Totodată, Colegiul penal reține că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni.

Stabilirea duratei ori a quantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs or a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină cont la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Colegiul penal conchide că atât prima instanță, cât și instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului S.Novicov, a ținut cont în măsura deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, ce au fost enumerate mai sus, luându-se în considerație că în urma acestui accident a avut de suferit și inculpatul, în urma accidentului rutier decedând fratele său.

Prin urmare, argumentul procurorului, precum că decizia instanței nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei stabilite, este neîntemeiat, dimpotrivă decizia este argumentată, motivată și nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală.

Lipsite de temeii sînt și argumentele recurentului, precum că instanța la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de faptul că în urma acțiunilor neglijente ale inculpatului a decedat fratele său și inculpatul nu a manifestat căință sinceră față de fapta prejudiciabilă și nu și-a cerut iertare de la succesorul părții vătămate, deoarece faptul recuperării prejudiciilor materiale atât succesoriului victimei, cât și părților vătămate, care nu au careva pretenții de ordin material sau moral, demonstrează atitudinea, adică căință sinceră a inculpatului față de fapta prejudiciabilă comisă.

Concomitent, urmează de evidențiat faptul că argumentele invocate în recurs de către procuror au fost deja obiect de judecare în instanța de apel și aceasta, respectînd prevederile art.414 alin.(3) și art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar la careva noi argumente în recurs recurentul nu a făcut referire, ce ar da temeii instanței de recurs de a intervine în hotărîrea contestată.

Prin urmare, analizînd materialele cauzei și hotărîrile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărîrilor judecătorești contestate de către procuror.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței

de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 martie 2015, în cauza penală în privința lui Novicov Semion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 21 octombrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu